

2. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник [для студ. ВНЗ] / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Вид. 7-ме, [перероб. та доп.]. – Житомир : Вид-во ГП "Рута", 2006. – 832 с.
3. Войнаренко М.П. Концепція облікової оцінки інвестиційної нерухомості / М.П. Войнаренко, Л.В. Скоробогата // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. – Сер.: Економічні науки. – Черкаси : Вид-во ЧДТУ. – 2007. – Вип. 22. – С. 8-11.
4. Грачова Р. Інвестиційна нерухомість: статус і оцінка / Р. Грачова // Дебет-Кредит. – 2007. – № 37. – С. 49-51.
5. Джаферова Л.Р. Відображення результатів переоцінки основних засобів в обліку та фінансової звітності підприємства / Л.Р. Джаферова // Економічний форум. – 2012. – № 2. – С. 467-472.
6. Єфремова Л.В. Деякі особливості обліку та оцінки дебіторської заборгованості на підприємстві / Л.В. Єфремова, О.А. Панфілова, В.М. Федь // Бізнесінформ. – 2011. – № 3. – С. 84-87.
7. Криштопа І. Оцінка нематеріальних активів: проблемні питання та напрямки їх вирішення / І. Криштопа // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 169-176.
8. Кузик Н.П. Актуальні проблеми обліку та оцінки нематеріальних активів / Н.П. Кузик, О.А. Боярова // Теорія і методика обліку та звітності. – 2010. – № 3. – С. 40-44.
9. Молоток Я.В. Консерватизм как основной принцип бухгалтерского учета: опыт Германии / Я.В. Молоток // Бухгалтерский учет. – 1999. – № 8. – С. 105-110.
10. Озеран В.О. Використання облікових принципів у процесі формування фінансових результатів автосподарств / В.О. Озеран, О.О. Паславська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – Сер.: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка". – 2012. – № 722. – С. 196-199.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 12 "Фінансові інвестиції": наказ Міністерства фінансів України від 25 листопада 2002 р., № 989. [Електронний ресурс]. – Доступний з [http://www.buhgalter911.com/Res/PSB O/PSBO12.aspx](http://www.buhgalter911.com/Res/PSB_O/PSBO12.aspx).
12. Собченко А.М. Методика відображення фінансових інвестицій у бухгалтерському обліку / А.М. Собченко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2010. – № 3 (11). – С. 101-103.
13. Харитоновна А. Переоцінка біологічних активів на дату балансу / А. Харитоновна // БАЛАНС-АГРО. – 2009. – № 19 (199). – С. 18-20.
14. Цюмпа П. Нариси економетрії і побудована на національній політекономії теорія бухгалтерського обліку / П. Цюмпа : пер. з нім. Я. Гончарук, І. Копич, Г. Башнянин, І. Яремко. – Львів : Вид-во "Каменярь", 2001. – 233 с.

Корягин М.В. Аспекти отражения переоценки активов в бухгалтерском учете

Рассмотрены основные аспекты отражения переоценки активов в бухгалтерском учете. Даны предложения по переоценке стоимости всех видов активов предприятия и разработаны рекомендации по устранению проблемных вопросов переоценки активов. Охарактеризована переоценка активов предприятия как один из способов приведения в соответствие балансовой стоимости активов к их справедливой стоимости.

Ключевые слова: оценка и переоценка активов, справедливая стоимость активов, балансовая стоимость активов.

Koryagin M.V. The aspects of reflection the revaluation of assets in accounting

The main aspects of the reflection the revaluation of assets in accounting are studied. The propositions for cost revaluation of all kinds of assets of the company are done and recommendations to address problems the revaluation of assets are developed. Revaluation of assets of the enterprise as a way of bringing the carrying value of assets in order to their air value of assets is characterized.

Keywords: evaluation and revaluation of assets, the fair value of assets, the carrying value of assets.

УДК 336.71(477)

Асист. Ю.В. Кудляк;

студ. А.С. Коновалова – Львівський НУ ім. Івана Франка

АНАЛІЗ СТРАТЕГІЙ ЗРОСТАННЯ ІНОЗЕМНИХ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Досліджено сутність стратегії зростання як складової стратегії діяльності банку. Проаналізовано присутність іноземного капіталу у вітчизняному банківському секторі, а також з'ясовано особливості реалізації іноземними банківськими установами стратегії розвитку в Україні в розрізі депозитних операцій, активів та зобов'язань, структури кредитно-інвестиційних портфелів, обсягу капіталу та фінансових результатів діяльності.

Ключові слова: активи, банк з іноземним капіталом, зобов'язання, капітал, материнський банк, стратегія зростання, фінансовий результат.

Актуальність дослідження. Сучасний стан фінансового ринку в Україні характеризується такими особливостями, як нарощування потенціалу, зростання рівня капіталізації та частки іноземного капіталу. Вітчизняна банківська система як кредитний сегмент фінансового ринку представлена не лише вітчизняними банками, а й іноземними, яким притаманні високий рівень менеджменту, професіоналізм в управлінні, а також значний досвід роботи на закордонних фінансових ринках.

Присутність іноземного банківського капіталу характеризується не лише позитивними аспектами, а й містить очевидні проблеми й потенційні загрози, що зумовлює необхідність вивчення процесу трансформації стратегії діяльності банків в умовах глобалізації. Водночас дослідження сутності та особливостей зростання іноземних банків на вітчизняному фінансовому ринку дасть змогу врахувати досвід функціонування з метою забезпечення рентабельності банківського бізнесу в умовах посилення конкуренції.

З урахуванням викладеного вище можна виділити такі **завдання дослідження:**

- розглянути сутність стратегії зростання як складової стратегії діяльності банку;
- проаналізувати присутність іноземного капіталу в банківському секторі економіки України;
- з'ясувати особливості реалізації стратегії зростання на прикладі іноземних банків в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що проблема експансії іноземного банківського капіталу на вітчизняний фінансовий ринок розглянуто в багатьох працях. Загрози та переваги присутності іноземних банків в Україні досліджували О. Барановський, В. Геєць, В. Коваленко, О. Козьменко, Р. Корнилюк, В. Міщенко, Т. Смовженко та ін. Необхідною є систематизація існуючих досліджень та характеристика сутності й особливостей стратегії зростання іноземних банків в Україні.

Виклад основного матеріалу. У найбільш загальному вигляді можна зазначити, що основна мета стратегії росту – це забезпечення високих темпів розвитку та посилення конкурентної позиції банку. Як зазначає І. Петрук, у тому випадку, коли тенденції розвитку ринку банківських послуг та фінансового ринку не збігатимуться, може виникнути ситуація, коли цілі загальної стратегії розвитку банку не зможуть бути реалізованими через фінансові обмеження [8, с. 156].

Гребенюк Н. стверджує, що стратегія процвітання (розвитку) передбачає зміни банку відповідно до зміни потреб та умов зовнішнього середовища. Якщо банк реалізовуватиме пасивну кредитно-інвестиційну стратегію, то він буде відставати від решти учасників ринку банківських послуг, тому що загальноприбутковість активів та капіталів банків України постійно зростає [1, с. 78]. Політика іноземних інвесторів в Україні визначається розробленою стратегією. Нині існує лише одна стратегія розвитку банківського бізнесу – вихід на нові ринки роздрібно-кредитування. Україна – одна з останніх країн у Європі, в якій ще можна розвивати бізнес. У решті європейських країн 70-90 % ринків уже зайняті великими банківськими групами. Під час купівлі невеликих банків головна мета покупців полягає в одержанні банківської ліцензії.

Як зазначає О. Сугоняко, стратегією банків з іноземним капіталом є ритейл-банкінг – експансія споживчого та іпотечного кредитування (рис. 1, 2), оскільки кредитні ресурси за період 2009-2011 рр. були спрямовані переважно на споживчий ринок (кредитування споживчого імпорту) та спекулятивний ринок (придбання нерухомості та землі). Із рис. 1 видно, що у 2005 р. лідерами у сфері кредитування населення були українські банки. Ця ж тенденція збереглась і у 2006 р. Різке зростання банківського капіталу для кредитування потреб населення за рахунок входження західних банківських установ в український банківський бізнес розпочалося з 2007 р.

Рис. 1. Динаміка обсягу наданих кредитів населенню, млрд грн [14]

Рис. 2. Динаміка обсягу наданих валютних кредитів, млрд грн [14]

З 2008 по 2011 рр. частка західного капіталу в кредитуванні споживчих потреб населення залишалася істотною, при чому в 2009 р. досягла свого максимуму, а кредитна діяльність банків з українським капіталом у сегменті обслуговування населення скоротилась. Проте варто відзначити й те, що російські інвестори теж впливають на стратегію розвитку українського бан-

ківського бізнесу і задоволення кредитних потреб громадян, оскільки з 2008 р. їх діяльність у сегменті кредитування потреб населення є стабільною і не скорочується.

Із рис. 2 видно, що кредити в іноземній валюті, надані банками з українським капіталом, з 2005 по 2009 рр. постійно зростали та досягли свого максимуму в 2009 р., аналогічну ситуацію простежуємо з банками з іноземним капіталом, проте їх частка у 2009 р. значно вища. У 2010 та 2011 рр. структура кредитів в іноземній валюті така: банки з українським капіталом здійснювали кредитування банківської системи на приблизно одному стабільному рівні, банки з західним капіталом дещо втратили свої позиції, проте все ж залишились лідерами. Щодо банків з російським капіталом, їх роль у валютному кредитуванні помітно набуває повільного, проте стабільного росту, різке зростання відбувалося у 2009 р. та у 2010-2011 рр.

Оскільки розвиток банківської системи України тісно пов'язаний з інтеграційними процесами, що відбуваються у світовій економіці, тому актуальним є акцентування уваги на динаміці експансії іноземного капіталу в банківську систему України. Станом на 1 січня 2011 р. 55 банків з іноземним капіталом провадили свою діяльність на вітчизняному банківському ринку, а станом на 1 січня 2012 р. кількість таких банків скоротилася до 53. Водночас кількість банків з 100 % іноземним капіталом за аналізований період збільшилась від 20 до 22, а частка іноземного капіталу у статутному капіталі банків зросла від 40,6 % до 41,9 %.

Серед іноземних банків, які здійснюють свою діяльність в Україні, варто виділити:

- ОТП Банк як дочірній банк OTP Bank Plc. – найбільшого банку Угорщини, що має частку ринку майже 25 %. OTP Bank має за мету продовження традицій та подальше впровадження європейських стандартів якості бізнесу на ринку банківських послуг України [3];
- ПАТ "Сведбанк" є одним з великих українських банків. Дотримуючись нової стратегії в Україні, з 20 вересня 2011 р. Банк зосереджує увагу винятково на обслуговуванні корпоративного сегмента [22];
- ING Bank Ukraine – корпоративний банк, який пропонує клієнтам широкий спектр корпоративних банківських послуг. Відомо, що у грудні 1997 р. було зареєстровано як банк із 100 % іноземним капіталом [12];
- ПАТ "КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК" – універсальний банк, власником якого є одна з найбільших фінансових груп світу – Credit Agricole Group (Франція). Банк працює на фінансовому ринку України з 1993 р. та надає весь спектр сучасних банківських послуг приватним і корпоративним клієнтам. Згідно з класифікацією Національного банку України, CREDIT AGRICOLE входить до групи великих банків України [11];
- ПАТ "Укрсоцбанк" є учасником авторитетної міжнародної UniCredit Group – однієї з найбільших фінансових організацій, що охоплює 49 країн світу. Як одна з найнадійніших фінансових установ України, банк пропонує повний комплекс сучасних фінансових та платіжних інструментів, що допомагають організаціям досягнути комерційного успіху, а людям – підвищити рівень добробуту [10];

- ПАТ "БАНК ФОРУМ" працює на українському ринку з 1994 р. Найбільшим акціонером ПАТ "БАНК ФОРУМ" у 2008 р. став один із провідних європейських банків – німецький Commerzbank [9];
- Universal Bank, який з 2006 р. був частиною міжнародної банківської групи Eurobank EFG Group. Місією Universal Bank є інвестування в розвиток економіки країни, забезпечуючи високим рівнем сервісу та якісною банківською експертизою всі сегменти українського ринку. Мета Universal Bank полягає в тому, щоб стати банком першого вибору як для представників бізнесу, так і для індивідуальних клієнтів, та посилити власні позиції як надійного та професійного партнера в межах України та на міжнародному рівні [13].

Дані про активи та зобов'язання іноземних банків, перелічених вище, наведено у табл. 1. Станом на 1 грудня 2011 р. балансовий капітал збільшився, за винятком ОТП Банку, Сведбанку, а також Універсалбанку. Отож, балансовий капітал цих банків зменшився на 2,45 %, 0,31 % та 41,1 % відповідно. Стратегія росту іноземних банків в Україні характеризується неоднозначністю ситуації із зобов'язаннями. Оскільки ІНГ Банк Україна збільшив власні зобов'язання на 11,54 % або на 923,15 млн грн, то в решти банків спостерігаємо тенденцію до скорочення зобов'язань, що спричинене переглядом стратегій їхнього розвитку в бік меншої агресивності [15].

Табл. 1. Активи і зобов'язання іноземних банків в Україні [6, 17]

Дочірній банк	Материнський банк	Активи, млн грн		Балансовий капітал, млн грн		Зобов'язання, млн грн	
		01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011
Унікредит-банк (Україна)	UniCredit (Італія)	41 602,04	39 110,42	6 052,17	6 569,87	35 549,87	32 540,55
ОТП Банк	OTP Bank Plc. (Угорщина)	25 524,60	22 843,95	3 403,19	3 319,76	22 121,41	19 524,20
Форум	COM-MERZBANK AG (Німеччина)	14 246,37	11 321,76	1 707,33	1 841,84	12 539,03	9 479,92
ІНГ Банк Україна	ING Bank N.V. (Нідерланди)	9 563,01	10 741,99	1 562,99	1 818,82	8 000,02	8 923,17
Сведбанк	Swedbank AB (Швеція)	12 101,18	7 157,66	1 456,18	1 451,73	10 645,00	5 705,93
Універсалбанк	EFG Eurobank Ergasias (Греція)	8 950,43	6 770,00	972,52	572,78	7 977,91	6 197,22
КІБ Креді Агріколь	Credit Agricole (Франція)	4 721,71	4 453,50	495,01	575,93	4 226,70	3 877,56

Структуру кредитно-інвестиційного портфеля іноземних банків в Україні наведено в табл. 2.

Станом на 1 грудня 2011 р. кредитно-інвестиційний портфель нарощували ІНГ Банк Україна (за рахунок скорочення портфеля цінних паперів, а також нарощування портфеля міжбанківських та комерційних кредитів) і КІБ

Креді Агріколь, кредитно-інвестиційний портфель якого збільшився за аналізований період на 3,61 % завдяки зростанню портфеля комерційних кредитів та цінних паперів.

Табл. 2. Структура кредитно-інвестиційного портфеля іноземних банків в Україні [21]

Банк	кредитно-інвестиційний портфель, млн грн		Зокрема					
			міжбанківські кредити, млн грн		комерційні кредити, млн грн		цінні папери, млн грн	
	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011
Унікредит-банк (Україна)	31 357,48	26 384,88	186,75	95,98	34 099,39	32 986,86	3 567,01	1 688,87
ОТП Банк Форум	22 684,54	19 098,54	327,04	116,33	21 917,40	19 643,43	3 106,82	2 565,52
ІНГ Банк Україна	10 390,19	7 222,36	218,69	307,82	13 020,51	10 436,59	939,96	751,65
Сведбанк	7 645,76	8 781,05	117,92	187,33	6 502,30	7 918,91	1 144,35	856,96
Універсал-банк	7 185,94	4 532,34	210,14	56,36	14 259,32	7 696,86	451,36	27,69
КІБ Креді Агріколь	6 199,09	4 413,80	661,66	190,31	5 934,54	5 008,99	930,26	734,51
	3 071,30	3 182,31	70,00	70,00	3 252,84	3 399,21	1,24	3,81

Отже, на прикладі досліджуваних іноземних банківських структур спостерігаємо тенденцію до скорочення портфеля міжбанківських кредитів, зниження інвестиційної активності, а також скорочення комерційного кредитування в Україні, що зумовлене не лише досить жорсткою монетарною політикою Національного банку України, а й міжнародними чинниками. Так закономірним наслідком боргової кризи у Європі експерти вважають згортання активності банків [15]. Стратегію росту іноземних банків на вітчизняних фінансових ринках також характеризують дані про капітал і фінансові результати іноземних банків в Україні, що наведено в табл. 3.

Табл. 3. Капітал і фінансові результати іноземних банків в Україні [20]

Банк	Капітал, млн грн		Капітал, млн євро		Статутний капітал, млн грн		Фінансовий результат, млн грн	
	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011
Унікредит-банк (Україна)	7 844,40	8 014,17	760,28	752,15	1 270,00	1 270,00	28,89	7,70
ОТП Банк Форум	4 938,57	4 614,85	478,65	433,11	2 868,19	2 868,19	574,81	527,08
ІНГ Банк Україна	2 710,40	2 826,77	262,69	265,30	4 432,32	5 934,62	-2 349,59	-418,74
Сведбанк	1 563,52	1 820,74	151,54	170,88	731,30	731,30	299,16	287,19
Універсал-банк	2 647,04	2 668,18	256,55	250,41	5 440,93	5 440,93	63,64	-20,65
КІБ Креді Агріколь	1 759,49	1 033,20	170,53	96,97	1 141,71	1 152,67	-167,05	-301,01
	512,55	593,64	49,68	55,71	172,93	172,93	81,28	153,52

Згідно з даними табл. 3, в досліджуваних іноземних банках відбувалась капіталізація, за винятком Універсалбанку, капітал якого за аналізований період зменшився на 41,3 % або на 726,29 млн грн та ОТП Банку, капітал якого зменшився на 6,55 % або на 323,72 млн грн Станом на 1 грудня 2011 р. відбулось погіршення фінансових результатів в Унікредитбанку, ОТП Банку, а також ІНГ Банку Україна, проте вони залишались відносно рентабельними. За аналізований період КІБ Креді Агріколь збільшив власні прибутки на 88,88 % або на 72,24 млн грн За аналізований період збитки Банку Форум зменшились на 1930,85 млн грн, тоді як збитки Універсалбанку збільшились на 80,19 %.

Очевидно, є всі підстави вважати, що визначальною внутрішньою передумовою для перегляду стратегій розвитку іноземних банків в Україні є їхня висока збитковість, що зумовлена потребою формувати резерви під проблемні кредити згідно з міжнародними стандартами, які, як відомо, значно жорсткіші, ніж вимоги Національного банку України. За даними табл. 3, у 2010-2011 рр. значній частині установ з іноземним капіталом вдалося скоротити свій негативний фінансовий результат, проте вони продовжують зазнавати величезних збитків або ж балансують на межі збитковості, демонструючи мінімальний прибуток.

Інформація про депозити фізичних та юридичних осіб, розміщені в банках з іноземним капіталом (табл. 4, 5), характеризує орієнтацію діяльності конкретного банку на індивідуального чи корпоративного клієнта, а також чи є цей банк універсальним.

Табл. 4. Депозити фізичних осіб, розміщені в іноземних банках [18]

Банк	Депозити, млн грн		Зокрема			
			Вклади до запитання, млн грн		Строкові депозити, млн грн	
	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011
Унікредитбанк (Укрсоцбанк)	9 568,28	9 916,31	2 710,73	3 160,56	6 857,55	6 755,75
ОТП Банк	3 792,35	4 338,76	2 183,58	2 457,21	1 608,76	1 881,56
Форум	5 529,87	5 101,25	1 008,13	829,03	4 521,74	4 272,21
ІНГ Банк Україна	22,40	19,22	22,40	19,22	0,00	0,00
Сведбанк	1 713,03	119,71	349,52	61,53	1 363,51	58,17
Універсалбанк	2 731,29	2 379,98	917,42	748,46	1 813,87	1 631,52
КІБ Креді Агріколь	21,72	18,79	21,72	18,79	0,00	0,00

Як видно з табл. 4, найактивніше залучали кошти фізичних осіб на депозити такі банки, як Унікредитбанк (приріст за аналізований період становив 3,64 %), ОТП Банк (приріст за аналізований період – 14,4 %).

Кошти суб'єктів господарювання активно залучали, згідно з даними табл. 5, Унікредитбанк та КІБ Креді Агріколь. Портфель депозитів юридичних осіб, що були розміщені у перелічених вище банках збільшився на 37,62 % та 5,56 % відповідно. Аналогічно до структури депозитного портфе-

ля фізичних осіб, серед вкладів підприємств питома вага вкладів до запитання за аналізований період дедалі збільшується.

Табл. 5. Депозити юридичних осіб, розміщені в іноземних банках [19]

Банк	Депозити, млн грн		Зокрема			
			Вклади до запитання, млн грн		Строкові депозити, млн грн	
	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011	01.12.2010	01.12.2011
Унікредитбанк (Укрсоцбанк)	4 907,31	6 753,42	3 599,66	3 800,84	1 307,66	2 952,58
ОТП Банк	14 856,18	3 664,21	2 863,64	2 883,82	11 992,54	780,39
Форум	2 577,25	1 959,96	1 869,84	572,71	707,41	1 387,25
ІНГ Банк Україна	2 238,77	1 565,06	1 590,97	1 264,42	647,80	300,64
Сведбанк	1 249,66	547,50	452,10	296,74	797,56	250,76
Універсалбанк	820,19	650,02	698,49	573,05	121,69	76,97
КІБ Креді Агріколь	3 042,13	3 211,13	1 595,83	1 496,57	1 446,31	1 714,56

Як бачимо з даних табл. 4 і 5, ІНГ Банк Україна та Сведбанк у власних стратегіях росту позиціонують себе корпоративними банками. Відомо, що ще в 2009 р. з вітчизняного банківського роздрібного ринку створився голландський ING, тоді як у вересні 2011 р. шведська група Swedbank заявила, що залишає роздрібний сегмент бізнесу та фокусуватиметься на роботі з корпоративними клієнтами [16]. Водночас, КІБ Креді Агріколь, Унікредитбанк (Укрсоцбанк), а також Універсалбанк вважають універсальними банками, діяльність яких спрямована на обслуговування домогосподарств та бізнесу.

Висновки. У найбільш загальному вигляді можна зазначити, що стратегія зростання іноземних банків на вітчизняному фінансовому ринку передбачає зміни таких банків відповідно до зміни потреб та умов зовнішнього середовища. Незважаючи на збільшення присутності іноземного банківського капіталу в Україні, входження на вітчизняні фінансові ринки не виправдало очікування більшості іноземних структур. Факторами, що зумовили перегляд стратегій функціонування, є жорстка монетарна політика Національного банку України, наслідки боргової кризи в Європі, які спричинили дефіцит ліквідності материнських банків, вимоги банківського законодавства щодо формування резервів під проблемні кредити тощо. Вважаємо, що результати дослідження сутності та особливостей реалізації стратегій зростання іноземних банків на вітчизняних фінансових ринках можна використати для вивчення фінансових стратегій розвитку банківських структур у посткризовий період у розвитку міжнародної економіки.

Література

- Гребенюк Н.О. Трансформація стратегій банку та функцій його капіталу в умовах глобалізації / Н.О. Гребенюк // Вісник Української академії банківської справи. – 2007. – № 2. – С. 76-83.
- Гусев Я.О. Вплив світової фінансової кризи на діяльність банків з іноземним капіталом в Україні / Я.О. Гусев // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць. – Суми : Вид-во Української АБС НБУ. – 2011. – Т. 32. – С. 133-144.

3. Історія OTP Bank. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.otpbank.com.ua/about/informations/index.php>.

4. Коваленко В.В. Оцінка ефективності присутності іноземного капіталу і фінансова безпека банківської системи / В.В. Коваленко, Л.М. Єріс // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 5. – С. 170-176.

5. Козьменко О.В. Експансія іноземного капіталу в банківську систему України: загрози і можливості / О.В. Козьменко, Т.А. Васильєва // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2010. – № 2 (8). – С. 98-102.

6. Корнилюк Р.В. Іноземні банки оговтуються від стресу. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.epravda.com.ua/publications/2011/07/20/292399/>.

7. Корнилюк Р.В. Іноземні банки в Україні: особливості розвитку в період фінансової кризи / Р.В. Корнилюк // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2010. – № 1. – С. 135-142.

8. Петрук І.Р. Фінансова стратегія як передумова успішного функціонування та розвитку банку / І.Р. Петрук, Т.В. Дивульська // Вісник Національний університет водного господарства та природокористування : зб. наук. праць. – Сер.: Економіка. – Рівне : Вид-во НУВГП. – 2010. – Вип. 1 (49). – С. 154-161.

9. Про банк. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.forum.ua/forumua/ua/main/navigation/aboutus_1/aboutus_1.jsp.

10. Про банк. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.unicredit.com.ua/about/>.

11. Про CREDIT AGRICOLE. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.credit-agricole.com.ua/ukr/about/bank/>.

12. Про ING Банк Україна. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ingcommercialbanking.com/eCache/UKR/13/507.html>.

13. Про Universal Bank. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.universalsbank.com.ua/about-us.html>.

14. Основні показники діяльності банків України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.bank.gov.ua/>.

15. Пасочник В. Банки з іноземним капіталом: перезавантаження / В. Пасочник // "Дзеркало тижня. Україна". – 11 листопада 2011. – № 41.

16. Федорова В.А. Іноземний капітал у банківському секторі України: переваги та загрози / В.А. Федорова, О.Г. Михайленко // Вісник Дніпропетровського університету. – Сер.: Світове господарство і міжнародні економічні відносини. – 2011. – Вип. 3 (10/2). – С. 139-144.

17. Фінансові результати банків. Активи та зобов'язання. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.tables.finance.ua/ua/finres>.

18. Фінансові результати банків. Депозити фізичних осіб. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.tables.finance.ua/ua/finres>.

19. Фінансові результати банків. Депозити юридичних осіб. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.tables.finance.ua/ua/finres>.

20. Фінансові результати банків. Капітал і фінансовий результат. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.tables.finance.ua/ua/finres>.

21. Фінансові результати банків. Структура кредитно-інвестиційного портфелю. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.tables.finance.ua/ua/finres>.

22. Swedbank в Україні. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.swedbank.ua/index.php?cat=1019>.

Кудляк Ю.В., Коновалова А.С. Анализ стратегий роста иностранных банков в Украине

Исследована сущность стратегии роста как составной стратегии деятельности банка. Проанализировано присутствие иностранного капитала в отечественном банковском секторе, а также выяснены особенности реализации иностранными банковскими учреждениями стратегий развития в Украине в разрезе депозитных операций, активов и обязательств, структуры кредитно-инвестиционных портфелей, объема капитала и финансовых результатов деятельности.

Ключевые слова: активы, банк с иностранным капиталом, обязательство, капитал, материнский банк, стратегия роста, финансовый результат.

Kudlyak Yu. V., Konovalova A. S. Analysis of strategies of increase of foreign banks in Ukraine

In the article essence of strategy of increase is researched as component of strategy of bank activity. Being of foreign capital is analysed in a home bank sector, and also the features of realization of strategies of development the foreign bank institutions are found out in Ukraine in the cut of deposit operations, assets and liabilities, structure of credit-investment portfolios, volume of capital and financial results of activity.

Keywords: assets, bank with a foreign capital, liabilities, capital, maternal bank, strategy of increase, financial result.

УДК 339.[9+137]

Ст. викл. М.П. Лазур¹, канд. істор. наук; студ. М.А. Павник²

КОНЦЕПЦІЇ ТА ТЕОРІЇ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЗИЦІЇ КРАЇН У ГЛОБАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

На сучасному етапі економічного розвитку формування та ефективне використання певних конкурентних переваг сприяє прискореному розвитку продуктивних сил, науково-технічному прогресу, зростанню інтенсивності у взаємовідносинах між національними економічними системами. Розглянуто концепції та теорії розвитку конкурентної позиції країн у глобальному економічному середовищі.

Ключові слова: конкуренція, досконала конкуренція, монополістична конкуренція, олігополістична конкуренція, чиста монополія, ринки.

Постановка проблеми. З урахуванням особливостей сучасного стану розвитку світового господарства на особливу увагу заслуговують питання глобального конкурентного розвитку країн як економічних систем макро- та глобального рівня. В умовах швидкоплинного економічного розвитку на мегарівні здатність відповідати на виклики міжнародної конкуренції є головною умовою ефективного та сталого розвитку країни.

Дедалі актуальнішою стає необхідність наукового обґрунтування напрямів формування міжнародних конкурентних позицій національних економічних систем в умовах глобальної конкуренції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти проблеми міжнародної конкурентоспроможності та формування конкурентної позиції економічної системи розглянуто у працях вітчизняних і зарубіжних економістів, таких як: О. Амоші, А. Вебера, Р. Вернона, А. Гальчинського, В. Гейця, Б. Губського, Дж. Кейнса, Д. Лук'яненка, М. Портера, П. Хайне, Й. Шумпетера, А. Філіпенка та ін.

Незважаючи на значні досягнення сучасної наукової думки щодо формування та розвитку конкурентних переваг економіки країни, недостатньо дослідженими залишаються питання формування конкурентної позиції та використання конкурентних переваг вітчизняною економікою в умовах впливу глобальних економічних викликів.

Виклад основного матеріалу. Ключовим поняттям, що виражає сутність ринкових відносин, є поняття конкуренції. Конкуренція – це найважли-

¹ Закарпатський державний університет;

² НУ "Львівська політехніка"